

Uchwała Nr 9
Senatu Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu
im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku
z dnia 27 kwietnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia opisu efektów kształcenia
dla jednolitych 5-letnich studiów magisterskich na kierunku chiropraktyka

Działając na podstawie § 28 ust. 2 pkt. 2 Statutu Uczelni,

Senat Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu
im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku
uchwala, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się opis efektów kształcenia dla jednolitych 5-letnich studiów magisterskich na kierunku chiropraktyka w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Senatu

prof. nadzw. dr hab. Waldemar Moska

Uchwałę podjęto w głosowaniu jawnym jednogłośnie (wynik głosowania: na 32 osoby uprawnione do głosowania, 26 osób uprawnionych obecnych, 26 osób „za”).

**Efekty kształcenia dla kierunku i ich relacje z efektami kształcenia
dla obszarów kształcenia**

Wydział prowadzący kierunek studiów:		Wydział Rehabilitacji i Kinezylogii
Kierunek studiów: <i>(nazwa kierunku musi być adekwatna do zawartości programu kształcenia, a zwłaszcza do zakładanych efektów kształcenia)</i>		Chiropraktyka
Poziom kształcenia: <i>(studia pierwszego / drugiego stopnia)</i>		Studia jednolite 5-letnie magisterskie
Profil kształcenia: <i>(ogólnoakademicki, praktyczny)</i>		Praktyczny (P)
Umiejscowienie kierunku w obszarze (obszarach) kształcenia: (wraz z uzasadnieniem)*		Nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej (M)
(1) Symbol	(2) Efekty kształcenia dla kierunku studiów Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia Kierunku Chiropraktyka Profilu Praktycznym absolwent osiąga następujące efekty kształcenia:	(3) Odniesienie do efektów kształcenia w obszarze kształcenia (symbole) Nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej (M)
WIEDZA		
K_W01	Posiada wiedzę w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu chiropraktyka, w zakresie fizykochemicznych i biologicznych podstaw nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów: <ul style="list-style-type: none"> • zna i potrafi wskazać mechanizmy bioenergetyczne niezbędne do działania układu mięśniowo-szkieletowego zarówno w zdrowiu jak i chorobie	M1/2_W01

K_W02	<p>Posiada w stopniu niezbędnym do wykonywania zawodu chiropraktyka znajomość budowy i funkcji organizmu człowieka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi opisać układ sercowo-naczyniowy oraz kontrolę jego funkcjonowania za sprawą autonomicznego układu nerwowego, zarówno w warunkach zdrowia jaki choroby • potrafi opisać układ oddechowy i wyjaśnić wymianę gazową zarówno w warunkach zdrowia jaki choroby • potrafi opisać funkcję nerek i wyjaśnić ich rolę w regulacji równowagi płynów i pH, w warunkach zdrowia jaki choroby • potrafi opisać układ pokarmowy i wyjaśnić procesy trawienia, wchłaniania składników odżywczych i transportu w warunkach zdrowia jaki choroby • potrafi opisać układ anatomiczny, zarówno w warunkach zdrowia jaki choroby: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi opisać cechy i właściwości biomechaniczne na podstawie obrazowania tkanek ludzkiego kręgosłupa i struktur pokrewnych ze szczególnym uwzględnieniem struktur oraz tkanek kręgosłupa i tułowia, - zna anatomie prawidłową i potrafi opisać relacje funkcjonalne i unerwienie klatki piersiowej, brzucha i miednicy - zna anatomie prawidłową i potrafi opisać zależności funkcjonalne i kliniczne w obrębie ośrodkowego oraz obwodowego układu nerwowego, wskazując nieprawidłowości anatomiczne na podstawie obrazowania magnetycznego i RTG - potrafi rozpoznać i opisać prawidłową anatomie tkanek kończyn górnych, dolnych i struktur pokrewnych z obserwacji i ze zdjęć RTG i obrazowania magnetycznego • potrafi wyjaśnić biomechaniczne właściwości tkanek kończyn górnych i dolnych • potrafi opisać procesy patologiczne w obrębie budowy i działania układu nerwowego (obwodowego i centralnego) oraz układu mięśniowo-szkieletowego, z uwzględnieniem lokalnych i ogólnoustrojowych procesów zapalnych oraz mechanizmów naprawy/odbudowy tkanek. 	M1/2_W02
K_W03	Zna i potrafi opisać układ sercowo-naczyniowy oraz jego autonomiczny system kontroli w zdrowiu i w zaburzeniach chorobowych.	
K_W04	Zna i potrafi opisać układ oddechowy i wyjaśnić wymianę gazową w zdrowiu i w zaburzeniach chorobowych.	
K_W05	Potrafi wyjaśnić zjawiska fizjologiczne i farmakologiczne związane z bólem nocyceptywnym i omówić mechanizmy leżące u podstaw rozwoju przewlekłego bólu.	
K_W06	Umie zidentyfikować powszechnie stosowane leki i opisać ich wpływ na funkcjonowanie układu oddechowego, przewodnictwa nerwowo-mięśniowego i autonomiczny układ nerwowy.	
K_W07	Umie zidentyfikować powszechnie stosowane leki kontrolujące ciśnienia krwi i wyjaśnić działania tych leków.	

K_W08	Umie zidentyfikować leki stosowane w częstych dolegliwościach nerek i przewodu pokarmowego, oraz opisać ich wpływ na funkcjonowanie tych systemów.	
K_W09	Potrafi opisać układ odpornościowy, wrodzony i nabyty oraz jego działanie w warunkach zdrowia i choroby.	
K_W10	Potrafi opisać układ hormonalny, jego mechanizmy działań w warunkach zdrowia i choroby.	
K_W11	Zna podstawowe metody oceny stanu zdrowia oraz zaburzeń i zmian chorobowych w szczególności w obrębie tkanek (zna wpływ czynników zakaźnych na tkanki).	M1/2_W03
K_W12	Potrafi rozpoznać prawidłowe i nieprawidłowe reakcje organizmu na uszkodzenia tkanek i zna wpływ czynników zewnętrznych na proces ich uszkodzenia.	
K_W13	Potrafi ocenić kluczowe aspekty projektów badawczych stosowanych obecnie w badaniach klinicznych i krytycznie ocenić ich jakość i adekwatność w leczeniu dolegliwości mięśniowo-szkieletowych.	
K_W14	Potrafi wyjaśnić patologię nowotworów łagodnych i złośliwych oraz czynniki związane z ich inicjacją i rozwojem, oraz objawy choroby.	
K_W15	Potrafi wyjaśnić istotę pojęcia „zdrowie” w kontekście społecznym. Potrafi wskazać psychospołeczne czynniki wpływające na stan zdrowia, wyjaśnić sposoby oraz mechanizmy leżące u podstaw jego poprawy ze szczególnym uwzględnieniem roli: żywienia i aktywności fizycznej, nadużywania substancji szkodliwych i używek. Potrafi odróżnić obecnie stosowane strategie prozdrowotne w prewencji chorób pierwotnych i wtórnych.	M1/2_W04
K_W16	Potrafi opisać wpływ i skutki zachowań, takich jak uzależnienia, nieodpowiednia dieta i brak aktywności fizycznej, na jednostki i społeczeństwa oraz wyjaśnić rolę chiropraktyków w działaniach interwencyjnych	M1/2_W05
K_W17	Potrafi wyjaśnić i uzasadnić rolę żywienia w modyfikowaniu procesów rozwojowych, immunologicznych i zapalnych	M1/2_W06
K_W18	Umie wyjaśnić pojęcia, procesy i strategie promocji zdrowia.	
K_W19	Zna i potrafi interpretować mechanizmy działania określonych czynników fizykalnych stosowanych w procesie profilaktyki, leczenia i usprawniania.	M1/2_W07
K_W20	Zna mechanizmy aktywności fizycznej i jej profilaktycznego wpływu na zdrowie oraz na zmniejszanie skutków nieczynności ruchowej.	
K_W21	Zna skutki uboczne, wskazania i przeciwwskazania do stosowania zabiegów fizykalnych w procesie leczenia i usprawniania chorego oraz w działaniach profilaktycznych.	

K_W22	Zna współczesne prawne uwarunkowania wykonywania zawodu chiropraktyka w Polsce i Europie, jego obowiązki i miejsce we współczesnej opiece zdrowotnej	M1/2_W08
K_W23	Posiada wiedzę z zakresu dziedzin i dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku Chiropraktyka w ramach organizacji zdrowia na poziomie krajowym.	M1/2_W09
K_W24	Posiada wiedzę z zakresu nauk o zdrowiu, nauk medycznych i nauk o kulturze fizycznej.	M1/2_W10
K_W25	Zna pojęcia z zakresu chiropraktyki oraz potrafi umiejscowić ich działanie w szeroko rozmiętej ochronie zdrowia.	
K_W26	Potrafi wymienić i opisać całość działań w procesie działań chiropraktyki	
K_W27	Zna zasady tworzenia, rozwoju i uwarunkowania prawne indywidualnej działalności gospodarczej w zawodzie chiropraktyka	M1/2_W12
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Posiada umiejętności i zdolności manualne oraz ruchowe wskazane i przygotowujące do wykonywania zawodu chiropraktyka: <ul style="list-style-type: none"> • posiada umiejętności w zakresie masażu leczniczego, technik mobilizacyjnych i manipulacji zarówno dla stawów kręgosłupa jak i kończyn • posiada umiejętności manualne w mięśniowo-powięziowych technikach terapeutycznych i manualnych procedurach testowania mięśni. • posiada umiejętności techniczne w zakresie stosowania procedur oceny i wykonania elementów rehabilitacji funkcjonalnej. 	M1/M2_U01
K_U02	Posiada umiejętności w udzielaniu przedmedycznej pierwszej pomocy	
K_U03	Potrafi opisać i wyjaśnić pacjentom wzorce postępowania zabiegowego w postępowaniu chiropraktycznym.	M1/M2_U03
K_U04	Potrafi komunikować się używając nomenklatury medycznej, a także jasno i zwięźle przekazywać informacje zawodowe zarówno specjalistom jak i innym odbiorcom	
K_U05	Zna metody skutecznej komunikacji z pacjentem i jego rodziną.	
K_U06	Potrafi dokonać oceny ogólnego stanu zdrowia pacjenta.	M1/M2_U04
K_U07	Potrafi formułować i wdrażać wyniki oceny klinicznej odnośnie diagnostyki i planu leczenia dla poszczególnych pacjentów.	M1/M2_U05
K_U08	Potrafi interpretować zdjęcia RTG (i dodatkowe jak: MRI i CT) pomocnych do uzyskania diagnozy różnicowej z wielu powszechnych chorobach i zaburzeniach nerwowo-mięśniowo-szkieletowych.	
K_U09	Potrafi przeprowadzić wywiad historii choroby, jak również potrafi zbadać i zrozumieć następujące elementy: podstawowe funkcje życiowe, podstawowe testy z neurologii obwodowej, układu krwionośnego i chłonnego.	

K_U10	Potrafi przeprowadzić diagnostykę układu mięśniowo-szkieletowego, posiada umiejętność badania palpacyjnego oraz zastosowania testów ortopedycznych kręgosłupa.
K_U11	Potrafi rozróżnić i omówić objawy kliniczne choroby i zaburzeń odnoszących się do bólu i schorzeń kręgosłupa szyjnego, kończyn górnych i klatki piersiowej.
K_U12	Posiada umiejętności diagnostyczne i terapeutyczne odnoszące się do bólu i schorzeń kręgosłupa szyjnego, kończyn górnych i klatki piersiowej.
K_U13	Potrafi wybrać i zastosować odpowiednie procedury badania fizykalnego stosowne do oceny diagnostycznej odcinka szyjnego kręgosłupa, kończyn górnych i klatki piersiowej
K_U14	Potrafi wykorzystać wyniki wybranych badań ortopedycznych w diagnostyce. W oparciu o wyniki badań potrafi określić przeciwwskazania do masażu leczniczego, technik mobilizacyjnych i testowania siły mięśni kręgosłupa i kończyn
K_U15	Posiada przygotowanie pod względem klinicznym do uzasadnionego wyboru: <ul style="list-style-type: none"> • różnych technik manipulacji i mobilizacji dla stawów kręgosłupa i kończyn pod nadzorem bezpośrednim i pośrednim • zastosowania różnych mięśniowo-powięziowych technik terapeutycznych i procedur testów mięśniowych pod nadzorem bezpośrednim i pośrednim
K_U16	Potrafi dokonać uzasadnionego wyboru procedur zabiegowych pod nadzorem bezpośrednim i pośrednim
K_U17	Potrafi zastosować w diagnostyce choroby informacje uzyskane na podstawie historii choroby i badań, jak również odpowiednio przeanalizować zebrane dane wskazujące na zaburzenia: <ul style="list-style-type: none"> • ruchowe i czuciowe w obrębie kręgosłupa lędźwiowego, miednicy, kończyn dolnych i brzucha. • zaburzeń ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, mięśni szkieletowych, równowagi, zawrotów i bólów głowy.
K_U18	Potrafi podjąć decyzję o postępowaniu terapeutycznym pacjenta na podstawie diagnozy różnicowej oraz jest w stanie modyfikować tę diagnozę w świetle dodatkowych danych odnoszących się do: <ul style="list-style-type: none"> • zaburzeń ruchowych i czuciowych kręgosłupa lędźwiowego, miednicy, kończyn dolnych i brzucha • zaburzeń ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, mięśni szkieletowych, równowagi, zawrotów i bóli głowy.
K_U19	Potrafi zastosować systematyczną i krytyczną analizę informacji w celu podejmowania decyzji klinicznych i diagnostycznych, w oparciu o dane początkowe. Potrafi modyfikować, odrzucić lub zmienić decyzję w świetle nowych lub dodatkowych informacji.

K_U20	Potrafi dokonać selekcji diagnostycznej pacjentów, w odniesieniu do zaburzeń i schorzeń kręgosłupa lędźwiowego, miednicy, kończyn dolnych i brzucha.	
K_U21	Potrafi różnicować objawy kliniczne chorób i dysfunkcji, które odnoszą się do zaburzeń ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego, mięśni szkieletowych, równowagi, zawrotów i bólów głowy.	
K_U22	Potrafi pozyskać oraz przeprowadzić krytyczną analizę danych z piśmiennictwa branżowego, zastosować nowe informacje w celu dostarczenia dowodów świadomej opieki nad pacjentem	M1/2_U06
K_U23	Potrafi kontrolować efektywność procesu terapii oraz identyfikować błędy i zaniedbania w procesie usprawniania.	M1/2_U07
K_U24	Opanował obsługę komputera w zakresie edycji tekstu, analizy statystycznej, gromadzenia i wyszukiwania danych i przygotowania prezentacji.	M1/2_U08
K_U25	Potrafi prowadzić i rejestrować dokumentację związaną z przebiegiem historii choroby pacjenta	M1/2_U09
K_U26	Potrafi przygotować i uzasadnić plany zabiegowe dla zaburzeń nerwowomięśniowo-szkieletowych u pacjentów z różnymi zaburzeniami	M1/2-U10
K_U27	Potrafi korzystać z informacji źródłowych, jako narzędzia wspomagającego w projektowaniu i realizacji działań terapeutycznych	
K_U28	Opanował umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej w stopniu niezbędnym do przygotowania i wykonywania zawodu chiropraktyka.	M1/2-U11
K_U29	Potrafi przygotować w formie pisemnej raport z różnych działań oparty na doświadczeniu własnym i/lub źródłowym związanych z kierunkiem studiów.	M1/2_U12
K_U30	Posiada umiejętność prezentacji ustnej wyników własnych działań i przemyśleń z różnych dziedzin związanych z kierunkiem studiów.	M1/2_U13
K_U31	Posiada umiejętności posługiwania się językiem obcym zgodnie z wymaganiami dla poziomu B2+ ESOKJ.	M1/2_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Potrafi poprzez ciągłą i systematyczną analizę własnych postępowań klinicznych zidentyfikować dodatkowe potrzeby edukacyjne i szkoleniowe.	M1/2_K01
K_K02	Jest świadom własnych ograniczeń.	M1/2_K02
K_K03	Przyjmuje i akceptuje opinie innych oraz potrafi zwrócić się o pomoc i radę do innych.	
K_K04	Przestrzega właściwych relacji z pacjentem, z jego rodziną, najbliższym otoczeniem i społeczeństwem.	M1/2_K03
K_K05	Okazuje szacunek wobec pacjenta, dba o jego dobro oraz zrozumienie dla problemów wynikających z niepełnosprawności czy przewlekłej choroby.	

K_K06	Samodzielnie wykonuje powierzone mu zadania i właściwie organizuje pracę własną.	M1/2_K04
K_K07	Współpracuje i współdziała z przedstawicielami innych zawodów i administracji w zakresie ochrony zdrowia	
K_K08	Przyjmuje odpowiedzialność za udział w decyzjach.	M1/2_K05
K_K09	Potrafi pracować w zespole i potrafi brać odpowiedzialność za pracę własną.	
K_K10	Potrafi rozwiązywać problemy wynikające z wykonania zawodu chiropraktyka.	M1/2_K6
K_K11	Stosuje zasady BHP obowiązujące w placówkach ochrony zdrowia innych miejscach, w których może wykonywać zawód chiropraktyka.	M1/2_K07
K_K12	Potrafi formułować opinie dotyczące różnych aspektów chiropraktyki z zachowaniem zasady tajemnicy medycznej i poszanowaniem praw pacjenta.	M1/2_K08
K_K13	Potrafi oceniać chorych i zalecać im odpowiednie postępowanie profilaktyczne i terapeutyczne w celu poprawy ich stanu funkcjonalnego.	
K_K15	Dbą o poziom sprawności fizycznej niezbędny do wykonywania zawodu chiropraktyka	M1/2_K09
K_K16	Potrafi propagować i aktywnie kreować zdrowy styl życia i promocję zdrowia.	

(1)

Objaśnienia oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty kształcenia

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

(2)

Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

(3)

Odnosząc efekty kształcenia dla kierunku, poziomu i profilu kształcenia do efektów kształcenia w obszarach kształcenia, należy wskazać te obszary – np. obszar nauk humanistycznych. W kolumnie tej należy wykorzystać symbole używane w rozporządzeniu ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego; Obszary kształcenia określają następujące litery:

- H - obszar kształcenia odpowiadający naukom humanistycznym,
- S - obszar kształcenia odpowiadający naukom społecznym,
- X - obszar kształcenia odpowiadający naukom ścisłym,
- P - obszar kształcenia odpowiadający naukom przyrodniczym,
- T - obszar kształcenia odpowiadający naukom technicznym,
- M - obszar kształcenia odpowiadający naukom medycznym, naukom o zdrowiu oraz naukom o kulturze fizycznej,
- R - obszar kształcenia odpowiadający naukom rolniczym, leśnym i weterynaryjnym,
- A - obszar kształcenia odpowiadający sztuce;

Cyfra 1 lub 2 określa poziom kształcenia (1 – studia pierwszego stopnia, 2 – studia drugiego stopnia). Litera A lub P określa profil kształcenia (A – profil ogólnoakademicki, P – profil praktyczny). Znak (podkreślnik) służy oddzieleniu obszaru, poziomu i profilu kształcenia od efektów kształcenia. Jedna z liter W, U lub K oznacza kategorie efektów (W – wiedza, U – umiejętności, K – kompetencje społeczne). Numer efektu w obrębie danej kategorii jest zapisany w postaci dwóch cyfr dziesiętnych. Przykład: H1A_W03